

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
18 квітня 2019 року № 88-Н
Форма № П-2.04

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____проф. Г. В. Лаврик
«___» _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни: **«Політологія»**

освітня програма: 081б1 «Право»

спеціальність: 081 Право

галузь знань: 08 Право

ступінь вищої освіти: молодший бакалавр

Полтава – 2020

Укладач:

Горбань О.В., доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», к.філос.н.

Робоча програма навчальної дисципліни «Політологія» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства
Протокол № 11 від 30 червня 2020 р.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Право»
спеціальності 081 Право
ступеня молодший бакалавр

_____ С.О. Гладкий
« _____ » _____ 2020 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2 Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	11
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання	32
Розділ 6. Інформаційні джерела	34
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	38

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1.1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Політологія» для студентів спеціальності 081 мб1 Право, у галузі знань 08 Право, ступінь вищої освіти: молодший бакалавр.

Місце в структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити: Теорія держави і права, історія держави і права України, історія держави і права зарубіжних країн.</i>
Мова викладання	Українська мова
Статус дисципліни – вибіркова	
Курс/семестр вивчення	2 курс, 3-4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	Кількість кредитів за ЄКТС – 3/2 модулі
Денна форма навчання:	
Кількість годин:	
– загальна кількість: 3 семестр – 90	
– лекції: 3 семестр – 18	
– семінарські заняття: 3 семестр – 14	
– самостійна робота: 3 семестр – 58	
– вид підсумкового контролю: 3 семестр – ПМК (залік)	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин:	
– загальна кількість: 3 семестр – 90	
– лекції: 3 семестр – 4	
– семінарські заняття: 4 семестр – 4	
– самостійна робота: 4 семестр – 82	
– вид підсумкового контролю: 4 семестр – ПМК (залік)	
Дистанційна форма навчання:	
Кількість годин:	
– загальна кількість: 4 семестр – 90	
– лекції: 4 семестр – 4	
– семінарські заняття: 4 семестр – 4	
– самостійна робота: 4 семестр – 81	
– індивідуальна робота: 4 семестр – 1	
– вид підсумкового контролю:	

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Політологія» є формування політичної свідомості та політичної культури на основі знань про політичну систему суспільства, розуміння сутності, закономірностей, випадковостей та перспектив розвитку політичних подій і явищ.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Політологія», що впливають із визначеної мети, є:

- формування основ наукових знань про сутність політичної влади та владних відносин, про структуру та функції владних інститутів у політичній системі суспільства;
- осмислення ролі та місця держави, політичних партій, громадських організацій у політичній системі;
- визначення форм участі соціальних суб'єктів у політичному процесі, процедур вироблення та прийняття політичних рішень;
- застосовування студентами, як учасниками політичного процесу в суспільстві, отриманих знань на практиці.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК 7. Здатність до абстрактного й аналітичного, критичного мислення; здатність генерувати нові ідеї.	ПРН 1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці задалегідь невідомих умов та обставин.
ЗК 10. Здатність знаходити творчі рішення або відповіді на чітко визначені та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних.	ПРН 7. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
ФК 10. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здійснювати публічні виступи, брати участь у дискусіях з правових питань.	ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

БАЗОВІ ЗАСАДИ ПОЛІТОЛОГІЇ.

Тема 1. Політологія як навчальна дисципліна.

Предмет політології як навчальної дисципліни та її місце в системі соціально-гуманітарних дисциплін вищої юридичної освіти. Співвідношення політології з теорією держави і права.

Методи та інформаційні джерела вивчення політології.

Основні завдання та функції політології. Зростання ролі і значення науки про політику в умовах розбудови правової держави в Україні.

Тема 2. Політика і влада.

Поняття «політика». Політика і влада. Природа політичної влади. Історичні форми політичної влади.

Атрибутивні ознаки та структура політичної влади.

Влада політична та державна, їх співвідношення. Функції політичної влади.

Проблема легітимності політичної влади. М. Вебер про типи легітимності влади.

Принцип розподілу влад у державі. Ефективність політичної влади.

Взаємодія політики і права у реалізації політичної волі та механізмів державної влади.

Тема 3. Політична система суспільства.

Сутність політичної системи суспільства. Особливості політичної системи. Місце і роль політичної системи у життєдіяльності суспільства. Політична система суспільства у її взаємодії з економічною, соціальною, правовою та іншими системами.

Функції політичної системи.

Структура політичної системи. Основні інститути політичної системи. Держава як інститут політичної системи, її властивості, місце, роль і значення у політичній системі суспільства.

Політичні системи різних країн. Типологія політичних систем.

Основні напрями реформи політичної системи України.

Тема 4. Політичні режими.

«Політичний режим» як категорія політології. Різновиди політичних режимів. Основні параметри політичних режимів: рівень централізації влади, співвідношення держави та громадянського суспільства, правовий статус особи, наявність політичного й ідеологічного плюралізму та легальної опозиції.

Демократія як форма політичної організації суспільства. Основні риси демократичного політичного режиму.

Тоталітарні режими: спільні риси та особливості різних їх проявів.
Авторитарний політичний режим, його види.
Ліберальний та анархо-демократичний режими.
Проблема переходу до демократії. «Хвилі демократизації». Умови демократизації.
Політичний режим в сучасній Україні, його основні риси.

Тема 5. Політичні партії.

Поняття політичної партії. Причини виникнення й історичні етапи розвитку політичних партій.

Місце політичних партій в політичній системі суспільства. Функції політичних партій.

Критерії класифікації політичних партій: ідеологічна характеристика, політична платформа, методи та засоби діяльності, внутрішня структура тощо.

Становлення багатопартійності в новітній історії України: характеристика основних етапів. Тенденції розвитку політичних партій та партійної системи сучасної України.

Тема 6. Громадські організації та рухи.

Поняття «громадська організація», «громадський рух».

Місце та роль громадських організацій у політичній системі суспільства. Історично обумовлена закономірність виникнення громадських організацій як форми прояву зростаючої політичної активності людей.

Функції та типи громадських організацій.

Причини виникнення та характеристика основних громадських рухів, об'єднань: антимілітаристських, екологічних, правозахисних, альтернативних, політичних, релігійних, культурно-освітніх.

Особливості громадських рухів, їх функції та типологія.

Громадські організації та рухи в політичній історії України.

Модуль 2.

ПОЛІТИКА ТА СУСПІЛЬСТВО

Тема 7. Людина і політика. Громадянське суспільство.

Людина і процес політичної соціалізації людської особи. Політичний зміст особи: ставлення особи до політичної влади .

Форми політичної активності та політичного впливу особи в суспільстві. Політичні права та обов'язки громадян.

Політичне лідерство. Типологія політичних лідерів. Механізми висування політичних лідерів. Вимоги суспільства до політичного лідера. Політичні еліти.

Громадянське суспільство як категорія політології. Теорії громадянського суспільства. Громадянське суспільство – сфера реалізації економічних, соціальних та інших суспільних інтересів поза безпосередньої діяльності держави.

Передумови становлення громадянського суспільства. Проблеми формування громадянського суспільства в Україні.

Тема 8. Політична свідомість і політична культура.

Політична свідомість як відображення політичного буття. Обумовленість політичної свідомості соціально-економічними, культурними умовами розвитку суспільства. Види політичної свідомості. Буденна та політико-теоретична свідомість. Специфіка масової свідомості і психології натовпу. Громадська думка.

Політична свідомість і політична ідеологія. Різновиди політичних ідеологій: консерватизм, лібералізм, соціалізм, комунізм, націоналізм, фашизм, релігійний фундаменталізм.

Поняття «політична культура». Типологія політичних культур. «Громадянська культура». Вплив політичної культури на функціонування політичної системи.

Шляхи формування демократичної політичної культури.

Тема 9. Політична діяльність і політичний процес.

Поняття «політична діяльність» і «політичний процес», їх співвідношення. Критерії диференціації політичної діяльності. Суб'єкти і об'єкти політичної діяльності і політичного процесу. Ієрархія суб'єктів політичної діяльності та їх функції.

Класифікація політичної діяльності за її змістом та об'єктами. Види політичного процесу.

Поняття та функції політичного менеджменту. Менеджмент владної команди. Формування та організація роботи владної команди.

Політичний маркетинг як спосіб регулювання політичного ринку. Функції та види політичного маркетингу. Вивчення громадської думки. Виборча інженерія як пристосування виборчих процедур до реалізації інтересів політичних еліт. Основні методи виборчої інженерії. Політичне рекламування. Основні підходи до формування іміджу політичних лідерів.

Тема 10. Політичні конфлікти.

Поняття конфлікту як соціального явища в суспільстві. Політичний конфлікт як форма взаємовідносин між особами, партіями, політичними групами, класами, державами з приводу влади. Особливості політичного

конфлікту. Політичні інтереси та суперечності як об'єктивні та суб'єктивні передумови виникнення конфліктів.

Функції політичного конфлікту в політичній діяльності.

Види політичних конфліктів.

Об'єкт і предмет політичного конфлікту Учасники конфлікту.

Поняття та ознаки політичної кризи. Типи політичних криз.

Шляхи розв'язання політичного конфлікту. Особливості виходу із політичної кризи. Поняття політичного консенсусу.

Політичні конфлікти і кризи в сучасному українському суспільстві.

Тема 11. Політика й національні відносини.

Поняття нації й національних відносин.

Національна політика: цілі, принципи, проблеми. Нація та держава. Національний суверенітет. Форми і сутність національно-державних утворень та об'єднань, їх основні риси та відмінні ознаки.

Національна самосвідомість і культура. Націоналізм і патріотизм як явища соціально-політичного життя, основні форми прояву. Поняття шовінізму й інтернаціоналізму.

Національні політичні конфлікти: характер, причини виникнення та шляхи розв'язання.

Національна політика сучасної України. Загальні засади національної політики в Конституції України. Механізм і шляхи гармонізації національних відносин в Україні.

Тема 12. Міжнародна політика.

Зовнішня політика держав і міжнародна політика. Поняття, цілі, принципи, функції, засоби міжнародної політики.

Історичні етапи розвитку міжнародної політики. Типи й види міжнародної політики. Рівні міжнародної політики: глобальний, глокальний, регіональний.

Суб'єкти міжнародної політики. Міжнародні урядові організації та їх функції. Міжнародне право і міжнародна політика. Тенденції розвитку міжнародної політики.

Міжнародні політичні конфлікти, їх специфіка. Проблема врегулювання міжнародних політичних конфліктів.

Україна в міжнародній політиці.

**Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія»
для студентів денної форми навчання**

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Кількість годин
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Базові засади політології.					
Тема 1. Політологія як навчальна дисципліна					
Лекція 1. 1. Політологія як навчальна дисципліна. 2. Методи політології. 3. Функції політології. 4. Місце політології в системі навчальних дисциплін вищої юридичної освіти.	2	Семінарське заняття 1. 1. Предмет політології. 2. Основні методи політології. 3. Функції політології. 4. Політика і право.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Інформаційні джерела вивчення політології. 2. Співвідношення політології з теорією держави і права. 3. Зростання ролі і значення політології в умовах розбудови правової держави в Україні.	4
Тема 2. Політика і влада					

<p>Лекція 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політика і влада. 2. Функції політичної влади. <p>Політична і державна влади.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Легітимність політичної влади. 4. Ефективність політичної влади. 	2	<p>Семінарське заняття 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні ознаки політичної влади. 2. Історичні форми і види політичної влади. 3. Принцип розподілу влади в державі. 4. Взаємодія політичної влади та права. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура політичної влади. 2. Суспільна природа політичної влади. 3. Взаємодія політики і права у механізмі державної влади. 	4
Тема 3. Політична система суспільства					
<p>Лекція 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «політична система суспільства», її сутність і особливості. 2. Структура та функції політичної системи. 3. Типологія політичних систем. 	2			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємодія політичної системи з економічною, соціальною, правовою системами. 2. Основні інститути політичної системи. 3. Політична система сучасної України та її реформування в контексті євроінтеграції. 	6
Тема 4. Політичні режими					

<p>Лекція 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та сутність політичного режиму. 2. Типологія політичних режимів. 3. Проблема переходу до демократії. «Хвилі демократизації». 	2	<p>Семінарське заняття 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демократичний політичний режим і його різновиди. 2. Тоталітарний політичний режим і його різновиди. 3. Авторитарний політичний режим, його види. 4. Характеристика політичного режиму в Україні. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні параметри політичних режимів. 2. Проблема переходу до демократії та умови демократизації. 3. Анархо-демократичний політичний режим. 	4
Тема 5. Політичні партії					
<p>Лекція 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття політичної партії. 2. Місце політичних партій в політичній системі суспільства. Функції політичних партій. 3. Типологія політичних партій. 4. Політичні партії в Україні. 	2			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини виникнення й історичні етапи розвитку політичних партій. 2. Критерії класифікації політичних партій. 3. Становлення багатопартійності в новітній історії України. 	6
Тема 6. Громадські організації і рухи					

		Семінарське заняття 4. 1. Поняття, сутність, функції і типи громадських організацій. 2. Особливості громадських рухів, їх функції та типологія. 3. Громадські організації та рухи в політичній історії України.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Місце та роль громадських організацій у політичній системі суспільства. 2. Причини виникнення та характеристика видів громадських рухів.	4
Модуль 2. Політика та суспільство					
Тема 7. Людина і політика. Громадянське суспільство					
Лекція 6. 1. Людина і процес політичної соціалізації людської особи. Політичний зміст особи. 2. Форми політичної активності та політичного впливу особи людини в суспільстві. 3. Поняття та структура громадянського суспільства.	2			Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Політичні права і обов'язки людини і громадянина . 2. Політичні лідери та їх типи. Політичні еліти. 3. Проблеми громадянського суспільства в Україні.	6
Тема 8. Політична свідомість і політична культура					

<p>Лекція 7.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політична свідомість та її види. 2. Політична ідеологія та її види. 3. Політична культура та її види. 	2	<p>Семінарське заняття 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика основних видів політичної свідомості. 2. Характеристика основних видів політичної ідеології. 3. Характеристика видів політичної культури. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політична свідомість в Україні. 2. Політичні ідеології в Україні. 3. Шляхи формування демократичної політичної культури українського суспільства. 	4
Тема 9. Політична діяльність і політичний процес					
				<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політична діяльність і процес: співвідношення, суб'єкти, об'єкти. 2. Поняття та функції політичного менеджменту. 3. Поняття, функції та види політичного маркетингу. 	8
Тема 10. Конфлікти і кризи в політичному житті					

		Семінарське заняття 6. 1. Поняття політичного конфлікту, його причини, функції та класифікація. 2. Поняття, ознаки та типологія політичних криз. 3. Основні шляхи розв'язання політичних конфліктів і криз.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Об'єкт, предмет, учасники політичного конфлікту. 2. Політичний консенсус у вирішенні конфліктів і криз. 3. Політичні конфлікти і кризи в сучасному українському суспільстві.	4
Тема 11. Політика й національні відносини					
Лекція 8. 1. Поняття нації й національних відносин. 2. Національна політика: цілі, принципи, проблеми. 3. Національна політика сучасної України.	2			Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Нація та держава. Національний суверенітет. 2. Поняття націоналізму, патріотизму, шовінізму, ксенофобії, інтернаціоналізму, космополітизму. 3. Загальні засади національної політики в Конституції України.	4
Тема 12. Міжнародна політика					

Лекція 9. 1. Поняття, цілі, принципи, функції, засоби міжнародної політики. 2. Типи, види, рівні міжнародної політики. 3. Міжнародні політичні конфлікти та проблеми їх врегулювання.	2	Семінарське заняття 7. 1. Суб'єкти міжнародної політики. 2. Міжнародне право і міжнародна політика. 3. Україна в міжнародній політиці.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Історичні етапи розвитку міжнародної політики. 2. Міжнародні урядові організації та їх функції в міжнародній політиці. 3. Зовнішня політика держав і міжнародна політика.	4
--	---	---	---	--	---

**Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія»
для студентів заочної форми навчання**

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Кількість годин
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Базові засади політології.					
Тема 1. Політологія як навчальна дисципліна					

			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційні джерела вивчення політології. 2. Співвідношення політології з теорією держави і права. 3. Зростання ролі і значення політології в умовах розбудови правової держави в Україні. 	6
Тема 2. Політика і влада				
<p>Лекція 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політика і влада. 2. Функції політичної влади. <p>Політична і державна влади.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Легітимність політичної влади. 4. Ефективність політичної влади. 	2		<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура політичної влади. 2. Суспільна природа політичної влади. 3. Взаємодія політики і права у механізмі державної влади. 	6
Тема 3. Політична система суспільства				

				Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Взаємодія політичної системи з економічною, соціальною, правовою системами. 2. Основні інститути політичної системи. 3. Політична система сучасної України та її реформування в контексті євроінтеграції.	6
Тема 4. Політичні режими					
		Семінарське заняття 1. 1. Демократичний політичний режим і його різновиди. 2. Тоталітарний політичний режим і його різновиди. 3. Авторитарний політичний режим, його види. 4. Характеристика політичного режиму в Україні.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Основні параметри політичних режимів. 2. Проблема переходу до демократії та умови демократизації. 3. Анархо-демократичний політичний режим.	6
Тема 5. Політичні партії					

			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини виникнення й історичні етапи розвитку політичних партій. 2. Критерії класифікації політичних партій. 3. Становлення багатопартійності в новітній історії України. 	8
Тема 6. Громадські організації і рухи				
			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце та роль громадських організацій у політичній системі суспільства. 2. Причини виникнення та характеристика видів громадських рухів. 	8
Модуль 2. Політика та суспільство				
Тема 7. Людина і політика. Громадянське суспільство				

<p>Лекція 2.</p> <p>1. Людина і процес політичної соціалізації людської особи. Політичний зміст особи.</p> <p>2. Форми політичної активності та політичного впливу особи людини в суспільстві.</p> <p>3. Поняття та структура громадянського суспільства.</p>	2		<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Політичні права і обов'язки людини і громадянина .</p> <p>2. Політичні лідери та їх типи. Політичні еліти.</p> <p>3. Проблеми громадянського суспільства в Україні.</p>	6
Тема 8. Політична свідомість і політична культура				
			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Політична свідомість в Україні.</p> <p>2. Політичні ідеології в Україні.</p> <p>3. Шляхи формування демократичної політичної культури українського суспільства.</p>	8
Тема 9. Політична діяльність і політичний процес				

			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політична діяльність і процес: співвідношення, суб'єкти, об'єкти. 2. Поняття та функції політичного менеджменту. 3. Поняття, функції та види політичного маркетингу. 	6
Тема 10. Конфлікти і кризи в політичному житті				
			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт, предмет, учасники політичного конфлікту. 2. Політичний консенсус у вирішенні конфліктів і криз. 3. Політичні конфлікти і кризи в сучасному українському суспільстві. 	8
Тема 11. Політика й національні відносини				

	<p>Практичне заняття 2</p> <p>1. Форми і сутність національно-державних утворень та об'єднань.</p> <p>2. Національні політичні конфлікти: характер, причини виникнення, шляхи розв'язання.</p> <p>3. Політичні механізми і шляхи гармонізації національних відносин в Україні.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Нація та держава. Національний суверенітет.</p> <p>2. Поняття націоналізму, патріотизму, шовінізму, ксенофобії, інтернаціоналізму, космополітизму.</p> <p>3. Загальні засади національної політики в Конституції України.</p>	6
Тема 12. Міжнародна політика				
			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Історичні етапи розвитку міжнародної політики.</p> <p>2. Міжнародні урядові організації та їх функції в міжнародній політиці.</p> <p>3. Зовнішня політика держав і міжнародна політика.</p>	8

**Таблиця 4.3. Тематичний план навчальної дисципліни «Політологія»
для студентів дистанційної форми навчання**

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Кількість годин
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Базові засади політології.					
Тема 1. Політологія як навчальна дисципліна					
				Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Інформаційні джерела вивчення політології. 2. Співвідношення політології з теорією держави і права. 3. Зростання ролі і значення політології в умовах розбудови правової держави в Україні.	6

Тема 2. Політика і влада					
Лекція 1. 1. Політика і влада. 2. Функції політичної влади. Політична і державна влади. 3. Легітимність політичної влади. 4. Ефективність політичної влади.	2			Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Структура політичної влади. 2. Суспільна природа політичної влади. 3. Взаємодія політики і права у механізмі державної влади.	6
Тема 3. Політична система суспільства					
				Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Взаємодія політичної системи з економічною, соціальною, правовою системами. 2. Основні інститути політичної системи. 3. Політична система сучасної України та її реформування в контексті євроінтеграції.	6
Тема 4. Політичні режими					

	Семінарське заняття 1. 1. Демократичний політичний режим і його різновиди. 2. Тоталітарний політичний режим і його різновиди. 3. Авторитарний політичний режим, його види. 4. Характеристика політичного режиму в Україні.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Основні параметри політичних режимів. 2. Проблема переходу до демократії та умови демократизації. 3. Анархо-демократичний політичний режим.	6
Тема 5. Політичні партії				
			Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Причини виникнення й історичні етапи розвитку політичних партій. 2. Критерії класифікації політичних партій. 3. Становлення багатопартійності в новітній історії України.	8
Тема 6. Громадські організації і рухи				

				Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Місце та роль громадських організацій у політичній системі суспільства. 2. Причини виникнення та характеристика видів громадських рухів.	8
Модуль 2. Політика та суспільство					
Тема 7. Людина і політика. Громадянське суспільство					
Лекція 2. 1. Людина і процес політичної соціалізації людської особи. Політичний зміст особи. 2. Форми політичної активності та політичного впливу особи людини в суспільстві. 3. Поняття та структура громадянського суспільства.	2			Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Політичні права і обов'язки людини і громадянина . 2. Політичні лідери та їх типи. Політичні еліти. 3. Проблеми громадянського суспільства в Україні.	6
Тема 8. Політична свідомість і політична культура					

			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політична свідомість в Україні. 2. Політичні ідеології в Україні. 3. Шляхи формування демократичної політичної культури українського суспільства. 	8
Тема 9. Політична діяльність і політичний процес				
			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політична діяльність і процес: співвідношення, суб'єкти, об'єкти. 2. Поняття та функції політичного менеджменту. 3. Поняття, функції та види політичного маркетингу. 	6
Тема 10. Конфлікти і кризи в політичному житті				

				<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт, предмет, учасники політичного конфлікту. 2. Політичний консенсус у вирішенні конфліктів і криз. 3. Політичні конфлікти і кризи в сучасному українському суспільстві. 	8
Тема 11. Політика й національні відносини					
		<p>Практичне заняття 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Форми і сутність національно-державних утворень та об'єднань. 2. Національні політичні конфлікти: характер, причини виникнення, шляхи розв'язання. 3. Політичні механізми і шляхи гармонізації національних відносин в Україні. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нація та держава. Національний суверенітет. 2. Поняття націоналізму, патріотизму, шовінізму, ксенофобії, інтернаціоналізму, космополітизму. 3. Загальні засади національної політики в Конституції України. 	6
Тема 12. Міжнародна політика					

			<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні етапи розвитку міжнародної політики. 2. Міжнародні урядові організації та їх функції в міжнародній політиці. 3. Зовнішня політика держав і міжнародна політика.	8
--	--	--	--	---

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни для студентів ступеня молодший бакалавр спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): захист домашнього завдання (0-12 балів); обговорення планового питання на семінарі (0-18 балів); поточне тестування (0-6 балів); поточна модульна контрольна робота (14 балів).	50
Модуль 2 (теми 7-12): захист домашнього завдання (0-12 балів); обговорення планового питання на семінарі (0-18 балів); поточне тестування (0-6 балів); поточна модульна контрольна робота (14 балів).	50
Разом	100

Таблиця 5.2. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Політологія»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та підсумковим контролем

Таблиця 5.3. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали

1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	2. Участь у конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	1-15
	4. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми	0-5
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках («Ін-Юре»)	5-20
	2. Участь в наукових студентських клубах («Феміда»)	5-20
	3. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	4. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	5. Підготовка публікації в наукових виданнях.	20
	6. Оформлення сценарного плану дидактичної гри	10-20
Разом		*

* Максимальна кількість додаткових балів для студента – 30.

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основна:

1. Баранівський В.Ф. Політологія : підручник / В.Ф. Баранівський ; Нац. акад. упр. – К. : Нац. акад. упр., 2016. – 235 с.
2. Гелей С.Д. Політико-правові системи світу : навч. посіб. / С.Д. Гелей, С.М. Рутар. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 346 с.
3. Політологія : підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навч. закладів / Л.М. Герасіна, В.С. Журавський, В.Я. Зимогляд, Н.П. Осипова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Ін Юре, 2015. – 519 с.
4. Рудич Ф.М. Політологія: Підручник для студентів вищих навч. закладів / Ф.М. Рудич. – К. : Либідь, 2015. – 478с.
5. Шляхтун П. П. Політологія : історія та теорія: Підручник для студентів вищ. навч. закл. / П.П. Шляхтун. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.

Додаткова

6. Алексеєнко І.Г. Форма державного правління як парадигмальна основа розвитку інституційної структури політики / І.Г. Алексеєнко. – Д. : Пороги, 2011. – 427 с.
7. Андрусяк Т.Г. Історія політичних і правових вчень / Т.Г. Андрусяк, Ф.П. Шульженко. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 304 с.
8. Вебер М. Политические работы (1895-1919) / Макс Вебер / Пер. с нем. Б.М. Скуратова. – М. : Праксис, 2003. – 424 с.
9. Воронянський О.В. Політологія : підруч. / О.В. Воронянський, Т.Ю. Кулішенко, І.В. Скубій. – Х. : ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. – 180с.
10. Воспоминания о Мэгги : Портрет Маргарет Тетчер : Пер. с англ.. / Под ред.. Иэйна Дейла. – К.: Знання, 2003. – 349 с.
11. Гелей С.Д. Політологія : навч. посіб. / С.Д. Гелей, С.М. Рутар. – 8-ме вид., перероб. і допов. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 348 с.
12. Горлач М.І. Політологія: наука про політику : підруч. (для студ. вищ. навч. закладів) / М.І. Горлач, В.Г. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 840 с.
13. Громадські об'єднання в Україні : Навч. посіб / За ред.. В.М. Бесчастного. – К. : Знання, 2007. – 415 с.
14. Дмитренко М.А. Лекції з політології : інститут президенства: Навчально-методичний посібник / М.А. Дмитренко. – К. : НТУ ім. М.П. Драгоманова, 2010. – 229 с.

15. Загладин Н. Тоталитаризм и демократия : конфликт века / Н. Загладин // Кентавр. – 1992. – № 5. – С. 5-8.
16. Історія політичної думки : підруч. / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. – Л. : «Новий Світ – 2000», 2016. – 1000 с.
17. Кирилюк Ф.М. Новітня політологія : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закладів) / Ф.М. Кирилюк. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 594 с.
18. Кириченко В.М. Політичні системи світу: кредитно-модульний курс : навч. посіб. / В.М. Кириченко. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 218 с.
19. Кириченко С.О. Громадянське суспільство і права держава: поняття та зміст / С.О. Кириченко. – К.: Логос, 2000. – 47 с.
20. Кириченко С.О. Шляхи формування громадянського суспільства і правової держави / С.О. Кириченко. – К. : Логос, 2000. – 85 с.
21. Кін Джон. Громадянське суспільство : старі образи, нове бачення / пер. з англ. О. Грищенко; літ. ред.. О. Грищенко. – К. : К.І.С., 2000. – 192 с.
22. Колодій А.Ф. На шляху до громадянського суспільства. Теоретичні засади й соціокультурні передумови демократичної трансформації в Україні / А.Ф. Колодій. – Л. : Видавництво «Червона калина», 2002. – 272 с.
23. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : Навчальний посібник / М.В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 172 с.
24. Коршук Р. Етнополітологія : навч. посіб. / Р. Коршук. – К. : Алерта, 2011. – 200 с.
25. Кривчик Г.Г. Україна в міжнародних організаціях : Навчальний посібник / Г.Г. Кривчик, С.М. Сєрьогін, В.Я. Шибко. – К. : АДЕФ-Україна, 2011. – 224с.
26. Кучик О.С. Україна в міжнародних організаціях : Підручник / О.С. Кучик. – Л. : Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2014. – 411 с.
27. Кучик О.С. Зовнішня політика України : Навчальний посібник / О.С. Кучик, О.А. Заяць. – К. : Знання. 2010. – 572 с.
28. Логвина В.Л. Політологія : Навчальний посібник / В.Л. Логвина. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 304 с.
29. Мальцева О. В. Політологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / О.В. Мальцева, Г.М. Марінова. – Маріуполь : ПДТУ, 2015. – 159 с.

30. Міжнародні організації : Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. Рекомендовано МОН / За ред. О.С.Кучика. – К.: «Знання», 2007. – 749с.
31. Мотиль І.І. Основні внутрішні функції української держави / І.І. Мотиль. – К. : ТОВ «ВБ Аванпост-Прим», 2008. – 184 с.
32. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н. М. Хоми. – Л. : «Новий Світ – 2000», 2015. – 492 с.
33. Обушний М.І. Партологія : Навч. посібник / М.І. Обушний, М.В. Примуш, Ю.Р. Шведа; За ред. М.І. Обушного. – К. : Арістей, 2006. – 432с.
34. Орлик Пилип. Конституція, маніфести та літературна спадщина : Вибр. твори. – К. : МАУП, 2006 – 736 с.
35. Основи демократії. Права людини та їх забезпечення в умовах суспільних змін : Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. / О.В. Філонов, В.М. Субботін. – К. : «Знання», 2008. – 215 с.
36. Павко А.І. Внесок М. Дюверже у розвиток політичної науки / А.І.Павко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія. – Вип. 102. – 2011. – С.41-45.
37. Панчук М. Етнополітичні процеси в Україні : регіональні особливості / М. Панчук, В. Євтух, В. Войналович та інш. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 396с.
38. Пахарев А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні: Навчальний посібник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. – 182 с.
39. Піча В. М. Політологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / В. М. Піча, Н. М. Хома ; за ред. В. М. Пічі. – 5-те вид., випр. і допов. – Л. : Магнолія, 2014. – 303 с.
40. Погорілий Д.Є. Політологія : кредитно-модульний курс : навч. посіб. / Д.Є. Погорілий. – К. : Центр учбової літератури : Інкос, 2008. – 432 с.
41. Політологія : Навчальний посібник / М.П. Гетьманчук, В.К. Гришук, Я.Б. Турин та інш.; За заг. ред М.П. Гетьманчука. – К. : Знання, 2010. – 416 с.
42. Політологія : наука про політику : підручник для студ. вищ. навч. закл. / М. І. Горлач, В. Г. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 840 с.

43. Політологія : підручник / В.Г. Антоненко, В.Д. Бабкін, О.В. Бабкіна та ін.; за ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – 3-тє вид., переробл., допов. – К. : Академія, 2013. – 567 с.
44. Політологія : Підручник / М.М. Вегеш та інш. – 3-тє вид., перероб. і доповн. – К. : Знання, 2008. – 384 с.
45. Порівняльна політика. Основні політичні системи сучасного світу / За заг. ред. В.С. Бакірова, М.І. Сазонова. – Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008. – 576 с.
46. Примуш М.В. Політичні партії : історія та теорія. Навчальний посібник. – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 416 с.
47. Скиба В.Й. Вступ до політології : екскурс в історію правничо-політичної думки / В.Й. Скиба, В.П. Горбатенко, В.В. Туренко – К. : Основи, 1996. – 717 с.
48. Скрипникова Л.В. Політологія. Навчальний посібник / Л.В. Скрипникова, Л.С. Тутік, М.О. Гринчак. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 272 с.
49. Соснін О.В. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри) / О.В. Соснін, В.Г. Воронкова, О.Є. Постол. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 556 с.
50. Стратегічна культура та зовнішня політика України : монографія / за заг. редакцією І.М. Коваля, О.І. Брусилівської, В.А. Дубовика. – О. : Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2017. – 264 с.
51. Сучасна політична лексика : енциклопедичний словник-довідник / [І.Я. Вдовичин, Л.Я. Угрин, Г.В. Шипунов та ін.]; за наук. ред. Хоми Н.М. – Л. : «Новий Світ-2000», 2015. – 396 с.
52. Хейвуд Э. Политология : учебник / Эндрю Хейвуд. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 544 с.
53. Хуснутдінов О.Я. Громадський рух як рушійна сила формування громадянського суспільства (Третій сектор в Україні. Теоретично-правові та практичні аспекти розвитку) / О.Я. Хуснутдінов. – К. : ФПУ, 2000. – 47 с.
54. Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології : Підручник для студентів ВУЗів / М.В. Цюрупа, В.С. Ясинська – К. : Кондор, 2009. – 354 с.
55. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): Підручник для студентів ВНЗ / Л.Д. Чекаленко. – К. : Кондор, 2011. – 281 с.

56. Шведа Ю. Р. Вибори та виборчі системи. Європейські стандарти та досвід для утвердження демократії в Україні. – Л. : [б. в.], 2010. – 462 с.

57. Шведа Ю. Політичні партії у виборах: теорія та практика виборчої кампанії : навч.-метод. посіб. / Ю. Шведа. – К. : Знання, 2012. – 373 с.

58. Шляхтун, П.П. Політологічний термінологічний словник / П. П. Шляхтун; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : Київський університет, 2015. – 543 с.

59. Шульга М.А. Політичний менеджмент : Навч. посіб. / М.А. Шульга, О.А. Зубчик. – К.: Академвидав, 2013. – 157 с.

60. Щедрова Г.П. Громадянське суспільство та політична культура : теоретичний і прикладний аспекти : монографія / Г.П. Щедрова. – Луганськ, «Елтон-2», 2010. – 308 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Політологія»
<http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2410>